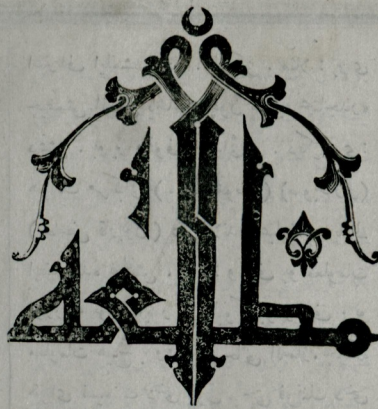

M U T A L E A

مخبریه ۹۹ حسابیه
برسته لی سلائیک ایچون ۵۰ آتی
آیانی ۲۵ غروشد
سائر عیال ایچون
بر سنه لی ۶۲ بیقی، آتی آیانی
۳۲ بیقی غروشد
سلائیکه اداره خانه مزدن الدیرلی
اوزره سنه لی ۴۰ آتی آیانی
۲۰ اوج آیانی ۱۰ غروشد
آبونه بدلی پشینا آلنور

ایکینجی سنه
عدد ۶۳

امور اداره و تحریریه متعلق
خصوصیات ایچون سینته صاولده
۵۲ نومرویه مراجعت اولنور
صاحب امتیاز و مدیری
عثمان توفیق
مسکونه موافق اولهرق اهدا بیور
وبله بیق مقالات مع الافتخار درج
اولنور

ایکینجی سنه
نسخه سی ۱ غروشد

۸ تمبرین اول ۱۳۱۳

هر هفته چهارشنبه کونلری نشر اولنور

۲۴ جمادی الاول ۱۳۱۵

«جاهل . عالم !»

بسم بکه :

«هر شیئی بیلندرمی بوقسه جهانی اعتراف
ایدنلردمی عالم دینلور ؟ ویاخود جزئی بیلدیکی
شیلری صاتارق افغان عالم ایله عالمک ادعاستده
بولنلاردمی عالم دینور ؟» زمینده کی سؤالکنزک
جوابی مشکلی .. بئده کز ایچون یک مشکلی !
باخصوص هیئت رفقا ارانسته دخی برر
مثال ارانه سی طلب بیورینجه محله مکتبتدن
باشقه مکتب کورمیشان بو عبد عاجز ایچون
مشکلاتک درجه سی بتون بتون توسع ایدر .
فقط اموره مشکلی نظریله باقوبده انک حانه
چالشماق ، عادتاً موهبه باری اولان علقک ،
استعدادک لزوم سزلفنی قبول کی نفس ناطقه نی
بر ادرا کمزلیکه سوق ایتمکدرکه بوشان انسانیت
یاقشماز . بوکا بناء مطالعه می هر فرد کی دکل
دوشوندیکم بر بولده بسط وتمهید ایدم جکم .
علم — لغتده بریشئی مطلقاً بیللمک دیتکدر .
(مطلق) نه دیمک اولدیغنی تصریح و تشریح
حاجت کوردم . بینه علم — اصطلاحده جمع
و بر قاعده الله وضع ایله تدریس و تحصیل
اولنان « معلومات » در .

امین اولمیدرکه بریشئی صورت مطلقده
بیللمک استعدادندن نوع بشر هنسوز اوزاق
بولنیور . عجبا برکون کلوبده بو مخلوق اشرف
آشنای هر علوم اوله جقمی ؟

«انسان بینیرکه واردر بر ا»
«ماهی بیانیور آ»

صوقادمی البی قویسکه بن ؟
ویرمدمی یناجق ! سوبله نه دن ؟

بن نه یایدم که دارلدک بویه ؟
بو قرانلقده براقنک سوبله !

قورقارم او ماحیلر بر بی آه
آغلارم آتیه دیرم آه الله !

او بومشدم بن او یاندم اما
او بویور آنتم او یانماز حالا ؟

آلیم زده ؟ او نالزی « بیکم »
سوهیم باری اولدیر ملکم .

اودده یوق آه نه اولمش آیا ؟

یاصدیغ یوق ، یتاغم یوق ؟ بو نه یا ؟

زدهیم بویه چه کیم سویدی بی ؟

بو قاراللق بره کیم قویدی بی ؟

قوری طوبراق . داراجق بر . بر بن

الله . الله !! نه کلن وار ، نه کیدن

نولدیلر زده ؟ نه آبالم نه دادیم

قالقامم آه آتامام بن بر آدیم

آتیه آه آتیه ! یتر اولدی او یان

ایشته یوق آغلادیغ کیمسه دویان

او یانیردک بی سوسه که آزاراجق

بنده کوسدم سکا ویرم یناجق

بر کوچوک قیزجغزم بال آچارم

ننده اللهم دوغری اوچارم —

معدی

اوبیات

علامه بلهوس

بازار ، بازار کیچه کوندز ... او یازدینی شیلر
ایدر سخائف افلاکی سر تسر تسوید ؟
مداد خامه سی اولسه ظلام لیل مدید
ییلاردی خامه چالاکی نصف شیده سحر .

بازار ، بازار ، طویه ماز ؛ یازدینی درین شیلر
اولور سخائف افلاکه خندشه بخش ظلام ؛
کزر فضای دماغنده لایعده اجرام ،
ترقیات فنونه وجودیدر رهبر .

بو کاشات کلمات ایچنده بر دانه ،

نعدن آچلسه هان بحث ایدر حکیمانه ؛

باقوب باقوب کره شمسه صید حکمت ایدر !

صانیرسکز قوجه مان ، کهنه بر کتبخانه ؛

فقط اکا (ده قادنلر) لسانی بیگانه ؛

حکیم بوالهوسه کاشات حیرت ایدر !

استانبولدن — ۱۸ ایلول ۱۳۱۳ —

سیروزدن

کوچوچک بر مزارک آتندده

«زوالی معصوم»

آتیه ! آه آتیه ! قوزوم آتیه جکم !
بکا کوسدکی ؟ کوزم آتیه جکم !

« هیچ پیتومز ایکن بالای خلقت ،
عالم ایدیلور شای خلقت »
« ایتمز میسک ای جناب خلایق »
« مخلوقی آشنای خلقت »

فریاد غمناک کارانه سنده بوالنمه جق برزمان
کله چکمی ؟

بو کون بو سؤالره ترقیات تدریجیه تک
نتایج طبیعه سی اولوق اوزره بعض طوغری
جوابلر ویرسه بیله یینه عیووبیت نقطه نظرندن
(فرضیات) دیلولوب کجه چکی کبی بویابده کی
فکر و اعتقادک تصورینه دخی زمین مباحثه
مساعده دکادر ، یالکمز سایه ترقیده درکه
طبقات ارضی دله درک ، صفحات سمائی یارارق
نخری ، حقیقت مشغله یی ییچنده محمولش
جمعیتلر ، ابعاد مطلقه دارده سنده ییکی ییکی عالملر
کشف و اثبات ایلدورکه بر قاج عصرلق اولان
بو ترقیات عقلیه نتایجک بر قاج بیک عصر
صوکره واصل اوله چی مرتبه کالی شمدیدن
دوشونمک او کبی بر دور تکمله ییتشه مدیکمز
دن ضولانی « وا حمرنا ! » فریادیه تأسف
ایتمک طبیعی و ضروریدر .

علمه ، خصوصیت نقطه نظرندن باقوریده
ماهیته برحد تعین ایدنلر بر فرنگ شاعرینک
دیدیکی کبی عقللری برولونندن اوتیه کچمیان
ییچاره لدر . اوت ، علمک معنای لغویه سته
ادعای وقوف ایدنلر ادعایزنده محقق دکادر .
چونکه علمک ازلیت و ابدیت کبی متباسبی
یوقدر ، اما برکون او نقطه انتهاییه اخلاق
واصل اوله جق ایتمش ؛ یاخود دنیاده و خودینی
مشاهده ایده مدیکمز بر قاج ذات واصل
اولش ؛ بزمه ! !

شمدی بویاله اوجمز ، بوجاقمز ، حدسز ،
نهایتمز بر علمه وقوف ادعایزنده بولنلاره
مز نه درسکمز ؟

جوابکیزی بیلم . فقط هر ، منفک اس .
ندن « جاهل جور ! » سوزینک ججه جهنه
قائم . اوت ، — لغات معنسانجه — علمک
بو کون هر فرد جاهلیدر . حتی نخری — حقیقتله
مشغول اولانلر بیلککاری شیارک فوقده معلو-
ماته تصادف ایتمکجه جهللیزینک تراید ایلدیکتی

اعتراف ایلدیلر . باقکمز ، مثلاً : بری
چیمش ، انسان باشماق ایچون هوایه محتاجدر
دیتش ، بو بر وقوف ابتدائی در . دیگر بری :
هوانک مرکبان (بولداخوشه) (صوبخاری)
(حامض قاریون) دن فلانن عبارتدر دهرک
ایضاحانده بولنیش ، داره وقوف بو معلومات
اوزرینه توسع ایدر . حالوکه بو وقوف ، بو
معلومات هیچ بوقت علم حائی الهاز . چونکه
هرای نسیمک دخی فوق ، حتی فوقنک دخی
ما فوق واردر .

بوندن اکلا ، ایدورکه انسانک وقوف و معلوماتی
تراید ایتمکجه جهللیزینک تراید ایلدور . توسیع جهللیز
ایچون چالیشان اذکی امتددرکه قدرشاسان
عسمرک نه وقت اولسه مظهر فیض و محبتی
اولور .

•••

علمک اصطلاح جهته عطف کلام ایدم .
بو یک عادی ، یک سطحی کییدر . مع هذا
حقیقتده بوده یک مهم ، یک ناز کدر . تجربه
کبی ، تصادف کبی ، حتی الهیام کبی مادی
و معنوی احوالک دلالتی و هر حاله عقل و
ذکاتک نتیجه ثمرات و موقفات ای اولان
(معلومات) بو کون یوزلرجه شعباته منقسم
اولمدر . دنیاده بر فردک وجودی ممکنیدرکه
عقلنه بو قدر معلوماتی صیقه ییر سون .
بو حقیقتی ادرک ایلد عالان مزیت ایدنلر
نفسانی دائماً آخری تجریدلن محافظه ایدرلر .
علمک نعل ایکی معنایی واریسه اوله جه
ده ایکی قسمی واردر .

علوم نقلیه — بوصرف ایتمکله حاصل
اولور . بونک تصریفده عقلک صلاحیتی یوقدر .
یالکمز دکرجه ظواهرینی ضبط ایچون ایچق
برکوز ، صاعلام بر قولاقت ، کوتلی بر حافظه ؛
حکمت محاکمته واسع ، سالم بر عقل ایستر .

علوم عقلیه — که ریاضیه ، طبیعه ، تاریخیه ،
نلسفیه ، سیاسیة ، نفیسه کبی یوزلرجه اقسامه
منقسم اولدقلاری حالد جهلنک اساسی
(علوم ادبیه) در . بونکه برابر علوم ریاضیه
نعل بر طاقم شعباته آیرلش ایلسه علوم سیاسیة
دخی اتمم قسم ایرلش و بو اقسامدن علوم

عسکریه وجود بولمدر . علوم طبیعه که علوم طبیه
دخی بونده داخلدیر ؛ بالاخر دکوز ، قولاقت حتی
اجزای اعضای انسانیه ایچون بر شعبه مخصوص-
صه تشکیل ایتمیکی کبی علوم سائره مثلاً
علوم عسکریه دخی بر جوق شعبه لر آچمدر .
شمدی بو قدر عقلی اولان علم و معلوماتک
صورت مطلقه ادر اکنه مکانی تصور اولنور ؟
هیبت

دریایی انتهای قدرت ایچنده یوار لنوب
طوران بر قوم دانیه سی اوزرنده کی بزیمچاره
لرینه آخری تجریدل حقی کیسه ویرمادمدر .
نه مسعود ، نه بخیاردر او انسانک بر میتروبدن
باشقه بر شی دکل ایکن بالای اسراندن مضمون
قاله رق فیض قدرتله دنیایه کلدیکتی دوشور ،
ماهیت شخصیة سنی ادرک ایلد وجدان انسانیتی
اعلایه چالیشیر .

اوف ؛ بورلره نه ایچون تحویل مقال
ایدلدی ؛ بیله م ؛ یوقاریدن اشانی دوغری دوام
ایدن سوزلره اشاغیدن یوقارو بر نظر عطف
ایدیلورسه ؛ دنیاده هر فردک دکرجه قارشو
هر علم ، هر جاهل اولدیفه حکم ایتمک ایجاب
ایدر . علمه نهایت اولمدینی کبی جهله دخی بر
حد تعینی ممکن دکل . بر ذنک بر درجه بیدر
عالی اولانلر ، دیکر ذنک جاهلیدر . چونکه
علمک هر ایکی مناسنجه ، هر ایکی قسمنجه
اولان « وسعته » کوره عالملر یک بیولک
جاهلدر . طفره فروشلق باشقه حق یلماک
ینه باشقه در ، بو حقیقته اکاه اولان سزک کی
ذکاوت عالیه ، احتیاجی منتسب اولدینی ذنک
« استعدادیه متناسب اولان » افسانندن برینه
انتساب ایلد مسلککنده ترقی ایدر و دولتک
حق نعمتی ایضا ایدرک شان انسانیتی اعلا
ایلر .

بو مبسوطاتم ذاتاً سزجه مجبول دکل ایکن
بو قدر سوبانوب طور دیغمه تعجب ایتمه
بجا دکیمیدر ؟

باقی مسلککنده دوده دوام و اعتلاکمز ملک و
ملتک اعتلای شان و شرینی ارزو ایدن برادر
وجدانکمز اخص امایدر اقدام

۲۵ اگستوس ۳۰۵

احمد انوری